

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ЕКОНОМІКА І ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВА**

для здобувачів вищої освіти 3 курсу денної та заочної форми здобуття освіти (3,10 р.н)
освітньої програми «Менеджмент»
спеціальності 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 Управління та адміністрування
(шифр, назва галузі знань)
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧІ

ПОСИЛКІНА
Ольга
Вікторівна

yezjf@nuph.edu.ua

ГЛАДКОВА
Ольга
Вячеславна

yezjf@nuph.edu.ua

- 1. Назва закладу вищої освіти та підрозділу:** Національний фармацевтичний університет, кафедра управління та забезпечення якості у фармації.
- 2. Адреса кафедри:** м. Харків, вул. Олександра Невського, 18, 3-й поверх, т. 057-771-81-47.
- 3. Веб-сайт кафедри:** <https://quality.nuph.edu.ua>
- 4. Інформація про викладачів:**

Посилкіна Ольга Вікторівна

Доктор фарм. наук, канд. економ. наук., професор, Заслужений діяч науки і техніки, професор каф. Управління, та забезпечення якості у фармації Національного фармацевтичного університету. Досвід науково-педагогічної діяльності – 40 років. Викладає освітні компоненти: «Оцінка та управління ризиками в наукових дослідженнях» (PhD); «Економіка і організація діяльності закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій» (магістри), «Формування бізнес моделі і економічне управління закладами охорони здоров'я і фармацевтичними організаціями» (магістри); «Фінансовий і інвестиційний менеджмент»; (магістри); «Економіка, планування, організація хіміко-фармацевтичного

виробництва» (магістри); «Економіка і організація інноваційної діяльності» (магістри); «Економіка і організація біотехнологічних виробництв» (бакалаври); «Економіка підприємства» (бакалаври), «Економіка і фінанси підприємства» (бакалаври) та ін. Наукові інтереси: інноваційно-інвестиційна діяльність та управління персоналом на фармацевтичних підприємствах; комерціалізація та захист інтелектуальної власності у фармацевтичній галузі; економіка якості; фармацевтична логістика; фінансово-економічна діагностика діяльності фармацевтичних підприємств.

Гладкова Ольга Вячеславна

Кандидат економічних наук, доцент, доцент каф. Управління та забезпечення якості у фармації Національного фармацевтичного університету. Досвід наукової діяльності – понад 20 років, досвід науково-педагогічної діяльності – 23 роки. Викладає освітні компоненти: «Фінансовий та інвестиційний менеджмент», «Основи лін-менеджмента», Управління інноваційним розвитком та конкурентоспроможністю підприємства (магістри); «Гроші та кредит», «Фінанси», «Фінанси, гроші та кредит», «Фінанси підприємства та інвестування», «Економіка та фінанси підприємства» (бакалаври) Наукові інтереси: фінансова інтеграція та глобалізація, кредитна політика держави, стабілізація грошово-кредитної системи держави тощо.

5. Консультації: відбуваються згідно з розкладом он-лайн, який розміщено на сайті кафедри управління та забезпечення якості у фармації за посиланням <https://quality.nuph.edu.ua/>.

6. Анотація освітньої компоненти: Освітня компонента «Економіка і фінанси підприємства» займає особливе місце при підготовці бакалаврів за освітньою програмою «Менеджмент». Адже, розвиток ринкових відносин, подолання наслідків фінансової кризи обумовлюють підвищення ефективності використання всіх видів ресурсів підприємства, для досягнення поставленої мети.

7. Мета викладання освітньої компоненти: Метою викладання «Економіка і фінанси підприємства» є оволодіння студентами комплексом знань з основних розділів прикладної економіки і фінансів підприємства, знайомство з методами організації ефективного господарювання на рівні основної ланки суспільного виробництва – підприємства, набуття необхідної сукупності теоретичних і практичних знань з управління ринковою економікою на сучасному етапі її розвитку.

8. Компетентності відповідно до освітньої програми:

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

СК 16. Здатність організувати систему звітності та обліку в організаціях, використовувати дані звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

СК 17. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу, підприємливість.

9. Програмні результати навчання:

ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН 18. Застосовувати інноваційні підходи до прийняття управлінських рішень, гнучко адаптуватися до змін зовнішнього середовища.

10. Статус освітньої компоненти: Обов'язкова.

11. Пререквізити освітньої компоненти: «Вступ до фаху», «Основи наукових досліджень», «Статистика та економічне моделювання», «Фінанси, гроші та кредит», «Організація підприємницької діяльності», «Бізнес-планування».

12. Обсяг освітньої компоненти: 4 кредити ЄКТС 120 годин:

для денної форми навчання - 76 годин аудиторних занять, з них – 32 годин лекцій, 44 години – практичних занять, 44 години самостійної роботи.

Для заочної форми навчання - 76 годин аудиторних занять, з них – 16 годин лекцій, 16 години – практичних занять, 88 години самостійної роботи.

13. Організація навчання:

Формат викладання освітньої компоненти: проведення лекцій та практичних занять.

Зміст освітньої компоненти:

Змістовий модуль 1. Економіка підприємства

Тема 1. Предмет, задачі і структура дисципліни “Економіка підприємства”. Характеристика фармацевтичної галузі. Підприємство як основа ринкової економіки.

Предмет, задачі і структура дисципліни “Економіка підприємства”. Характеристика фармацевтичної галузі і її техніко-економічних особливостей. Загальна характеристика підприємства: цілі, завдання, принципи діяльності. Правові основи функціонування підприємств в Україні. Класифікація підприємств. Загальна, виробнича структура підприємства. Характеристика фінансово-господарського механізму підприємства.

Тема 2. Підприємницька діяльність.

Сутність підприємницької діяльності. Характеристика організаційно-правових форм підприємницької діяльності Договори і форми забезпечення договірних зобов'язань. Форми

співпраці в сферах виробництва, товарообігу й торгівлі, фінансових відносин.

Тема 3. Основні засоби підприємства

Сутність. Структура і класифікація основних засобів підприємства. Облік та оцінка основних засобів підприємства. Знос основних засобів. Види зносу. Амортизація основних засобів й методи її нарахування. Показники руху і ефективності використання основних засобів. Резерви підвищення ефективності використання основних засобів.

Тема 4. Оборотні засоби підприємства

Економічний зміст. Оборотні засоби та їх структура. Основні принципи управління та обліку оборотних засобів. Джерела фінансування оборотних засобів. Нормування оборотних засобів. Показники використання оборотних засобів. Шляхи підвищення ефективності використання оборотних засобів.

Тема 5. Нематеріальні ресурси та активи підприємства

Сутність і класифікація нематеріальних ресурсів. Поняття та елементний склад нематеріальних активів. Методи оцінки вартості нематеріальних активів. Сутність процесів комерціалізації інтелектуальної власності у фармації.

Тема 6. Праця і заробітна плата

Значення трудових ресурсів для забезпечення ефективної діяльності підприємства. Склад і структура кадрів підприємства. Облік кадрів на підприємстві. Продуктивність праці, методи і показники її вимірювання. Планування продуктивності праці. Резерви і

фактори підвищення продуктивності праці. Організація заробітної плати на підприємстві.

Тема 7. Інвестиційні ресурси підприємства

Суть інвестицій, їх класифікація та структура. Інвестиційна діяльність підприємства. Особливості інвестиційної діяльності в Україні та фармацевтичній галузі. Інвестиційні проекти. Методи оцінки інвестиційних проектів.

Тема 8. Витрати і собівартість продукції

Поняття витрат та собівартості продукції, їх класифікація та структура. Собівартість продукції. Методи врахування витрат і калькування собівартості продукції. Резерви зниження собівартості продукції. Сутність економічної політики підприємства у сфері формування витрат.

Тема 9. Ціни та ціноутворення в ринкових умовах

Сутність ціни в ринкових умовах та її структура. Види цін. Методи ціноутворення. Сутність і види цінової політики підприємства. Етапи формування цінової політики фармацевтичного підприємства. Методологічні основи ціноутворення на лікарські засоби із врахуванням фармакоекономічних підходів.

Тема 10. Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності підприємства

Економічна сутність доходу підприємства. Прибуток як узагальнюючий показник діяльності підприємства. Механізм формування прибутку на підприємстві. Розподілення і використання прибутку на підприємстві. Фактори, що впливають на розмір прибутку підприємства. Показники рентабельності. Сутність економічної і соціальної ефективності

виробництва. Система показників оцінки ефективності діяльності підприємства. Напрямки підвищення ефективності діяльності підприємства.

Тема 11. Конкурентоспроможність продукції та підприємства

Сутність конкуренції та її види. Конкурентоспроможність товару та методи її вимірювання. Методи оцінки конкурентоспроможності підприємства. Характеристика конкурентних переваг і методи її оцінки. Конкурентний статус підприємства. Оцінка конкурентної позиції підприємства.

Змістовий модуль 2. Фінанси підприємства

Тема 12. Основи фінансів підприємства

Економічна сутність понять «фінанси» та «фінанси підприємства». Місце фінансів підприємства в фінансовій системі держави. Децентралізовані фонди фінансових ресурсів суб'єктів підприємництва. Функції фінансів підприємства. Фінансовий контроль, його задачі. Фінансові ресурси підприємства та їх складові. Зміст фінансової діяльності суб'єкта підприємництва та механізм її організації. Фінансова служба підприємства, її структура.

Тема 13. Кредитування підприємства.

Позикові кошти, їх роль у виробничо-господарській діяльності підприємства. Форми і види кредитів, що отримують підприємства України. Систематизація кредитів. Принципи кредитування. Етапи кредитування господарської діяльності, їх характеристика. Небанківське кредитування в Україні та світі.

Тема 14. Організація грошових розрахунків підприємства.

Розрахункові операції суб'єктів підприємництва, їх характеристика. Касові операції, їх сутність. Види безготівкових розрахунків. Сутність розрахунково-платіжної дисципліни підприємства. Вплив розрахунково-платіжної дисципліни на результативність фінансово-господарської діяльності підприємства.

Тема 15. Грошові потоки підприємства.

Сутність грошових потоків. Вхідні грошові потоки, їх складові. Вихідні грошові потоки, їх характеристика. Визначення чистого грошового потоку в цілому за підприємством, та за окремими видами його діяльності. Механізм управління грошовими потоками підприємства.

Тема 16. Формування і розподіл прибутку.

Прибуток підприємства як результат його господарської діяльності. Порядок формування прибутку суб'єкта підприємництва. Види прибутку. Фактори, що впливають на розмір прибутку підприємства. Показники прибутковості діяльності підприємства, їх розрахунок та порядок визначення.

Тема 17. Оподаткування підприємства.

Сутність податків, їх функції. Види податків, що сплачують суб'єкти підприємництва в Україні. Податкова політика України. Принципи побудови податкової політики. Податкова безпека підприємства, її сутність та визначення через показники податкової безпеки.

Тема 18. Оборотні кошти підприємства.

Сутність оборотних коштів підприємства. Нормовані та ненормовані оборотні кошти. Загальні підходи до визначення потреб в оборотних коштах підприємством. Показники використання оборотних коштів в господарській діяльності підприємства.

Тема 19. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів.

Склад і структура основних засобів підприємства. Вартісна оцінка основних засобів. Фінансово-економічні показники використання основних засобів, порядок їх розрахунку. Амортизація основних фондів, сутність та методи розрахунку амортизаційних відрахувань. Методика переоцінки основних засобів.

Тема 20. Оцінювання фінансового стану підприємства.

Необхідність та значення оцінки фінансового стану суб'єкта підприємництва. Методи проведення фінансового аналізу. Інформаційне забезпечення оцінки фінансового стану підприємства. Показники фінансового стану підприємства.

Тема 21. Фінансове планування на підприємстві.

Економічна сутність фінансового планування на підприємстві. Завдання фінансового планування та види фінансових планів, що складаються суб'єктом підприємництва. Фінансовий план як основа діяльності підприємства. Зміст та порядок складання фінансового плану. Оперативне фінансове планування. Бюджетування як основа оперативного фінансового планування.

Тема 22. Фінансова санація підприємства.

Сутність санації підприємств. Фінансово-економічні передумови проведення санації суб'єкта підприємництва. Джерела фінансової санації підприємств. Санаційний аудит як основа проведення фінансової санації. Порядок проведення санаційного аудиту. Порядок санації підприємства шляхом реорганізації (реструктуризації).

Семестровий залік**Семестровий екзамен****14. Види та форми контролю:****Види та форми контролю:**

Поточний контроль: усне опитування, спостереження за участю здобувачів у дискусіях, самостійне опрацювання наукових джерел з наступним порівнянням точок зору, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахунково-аналітичних) завдань, підготовка тез доповіді для участі у науковій конференції, презентація наукової доповіді(есе) тощо.

Контроль змістових модулів: складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач тощо.

Семестровий екзамен: відповіді на теоретичні питання, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач тощо.

Форма семестрового контролю: семестровий залік, семестровий екзамен.

Умови допуску до контролю змістових модулів: для допуску до контролю змістового модулю 1 необхідна наявність мінімальної кількості балів за темами 1-11. Для допуску до контролю змістового модулю 2 необхідна наявність мінімальної кількості балів за темами 12-22 змістового модулю 2, та результати за контроль змістового модулю 1.

Умови допуску до семестрового контролю: поточний рейтинг більше 60 балів, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітньої компоненти.

15. Система оцінювання з освітньої компоненти:

Система оцінювання з освітньої компоненти:

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою: поточний контроль – 2-3,5 балів за тему за практичними заняттями, змістовий модуль 1 та 2 -10-15 балів.

Результати семестрового контролю у формі семестрового заліку оцінюються за 100-бальною, недиференційованою шкалою («зараховано», «не зараховано») та за шкалою ECTS за кожним змістовим модулем.

Результати семестрового контролю у формі семестрового екзамену оцінюються за шкалою ECTS, 100-бальною та чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Бали з освітньої компоненти нараховуються за таким співвідношенням:

Види оцінювання	Максимальна кількість балів (% від кількості балів за модуль - для змістових модулів)
Модуль 1	
Змістовий модуль 1: Економіка підприємства - оцінювання тем (1-11) (робота на заняттях 1-11): робота на заняттях (усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач); - контроль змістового модуля 1 (складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач)	50 (50 %)
Змістовий модуль 2: Фінанси підприємства - оцінювання тем (12-22) (робота на заняттях 12-22): робота на заняттях (усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач); контроль змістового модуля 2 (складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач)	50 (50 %)

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється під час поточного контролю та під час контролю змістового модуля.

16. Політики освітньої компоненти:

Політика освітньої компоненти («правила гри») визначається вимогами кафедри до здобувача вищої освіти при вивченні освітньої компоненти щодо академічної доброчесності, щодо відвідування занять, щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості, щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляції) тощо.

Так, політика щодо академічної доброчесності ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ» (<https://nuph.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>). Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати (наукові доповіді) повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її не зарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу в НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a1.1-38-018_polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-u-nfau-red.-03-2021.doc-zi-zminamy.pdf) згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості.

Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання здобувачами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.2-38-182_polozhennia-pro-vidpratsiuvannia-studentamy-propushchenykh-navchalnykh-zaniat-ta-poriadok-likvidatsii-akademichnoi-riznytsi-v-navchalnykh-planakh-u-nfau-red.-03-2023.pdf) згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.2.-32-031_polozhennja-pro-porjadok-ocinjuvannja-rezultativ-navchannja-zvo-u-nfau-red.05-2022.pdf)

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.2-38-050_polozhennia-pro-oskarzhennia-rezultativ-pidsumkovoho-kontroliu-znan-zdobuvachamy-vyshchoi-osvity-u-nfau-red.01-2021.pdf).

Політика щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.3-32-208_polozhennja-pro-porjadok-viznannja-rezultativ-navchannja-otrimanih-shljahom-neformalnoi-ta-informalnoi-osvity-red.02-2022.pdf). Для оцінювання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача вищої освіти атестаційна комісія визначає обсяг і методи демонстрації та вимірювання цих результатів навчання з урахуванням їх змісту та можливої специфіки. Методи демонстрації та вимірювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника можуть відрізнятися від методів, які застосовуються для здобувачів освіти в рамках відповідної освітньої програми, водночас вони повинні забезпечувати змістову валідність оцінювання. Атестаційна комісія приймає рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою.

17. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітньої компоненти:

Обов'язкова література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Господарський кодекс України. – Х.: ТОВ «Одісей», 2007. – 240с. 2. Податковий Кодекс України. Закон України, Кодекс від 02.12.2010 №2755-VI // http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17 3. Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1» («Загальні вимоги до фінансової звітності») (Стандарт № 1) 4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку. Положення Міністерства фінансів України від 31.03.1999 № 87 із змінами і доповненнями.
------------------------	--

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Економіка підприємства: Підруч. для вищ. навч. Закладів / Посилкіна О.В., Сагайдак Р.В., Козирева О.В., Латін П.Д. - Х.: Вид-во НФаУ: Золоті сторінки, 2006. 6. Непочатенко, О. О. Фінанси підприємств : підручник для студ. ВНЗ / О. О. Непочатенко, Н. Ю. Мельничук. - Електрон. текстові дан. - К. : Центр учбової літератури, 2013. - 504 с. 7. Онисько, С. М. Фінанси підприємства : підруч. [для ВНЗ] / С. М. Онисько, П. М. Марич. - 2-ге вид., виправл. і доп. - Львів : Магнолія 2006, 2016. - 367 с. 8. Посилкіна О.В., Гладкова О.В. Фінанси підприємства: метод. рекомендації до виконання практичних робіт для студ. спец. «Економіка підприємства» та «Маркетинг» / О. В. Посилкіна, О. В. Гладкова. – Х.: Вид-во НФаУ, 2017. - 68 с. 9. Посилкіна, О. В. Інвестування : навч. посібник / О. В. Посилкіна, Н. М. Мусієнко ; авт.-уклад.: О. В. Козирева, А. Г. Хромих, 2015. - 332 с.
<p>Додаткова література для поглибленого вивчення освітньої компоненти</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Васильців Т. Г. Економіка малого підприємства : навч. посіб. / Т. Г. Васильців, О. І. Іляш, Н. Г. Міценко ; за ред. д-ра екон. наук Т. Г. Васильціва. – К. : Знання, 2015. – 446 с. 2. Шарко М. В., Мешкова-Кравченко Н. В., Радкевич О. М. Економіка підприємства : навч. посіб. / М. В. Шарко, Н. В. Мешкова-Кравченко, О. М. Радкевич. – Херсон : Олді-плюс, 2016. – 436 с. 3. Яркіна Н. М. Економіка підприємства : навч. посіб. / Н. М. Яркіна – Київ : Ліра-К, 2017. – 498 с. 4. Лазебний В. С. Основи інтелектуальної власності : навч. посіб. / В. С. Лазебний, Г. М. Розорінов, С. В. Толюпа. – К. : Ліра-К., 2017. – 160 с. 5. Круш П. В. Економіка (розрахунки фінансово-інвестиційних операцій в EXCELL) : навч. посіб. / П. В. Круш. – К. : Цул, 2016. – 256 с. 6. Касьяненко Л. М. Економічна теорія : навч. посіб. / Л. М. Касьяненко. – К. : Цул, 2015. – 224 с. 7. Курган В. П. Економіка аграрних підприємств : навч.-метод. посіб. / В. П. Курган. – К. : Ліра-К, 2017. – 270 с. 8. Мельник Л. Г. Економіка підприємства : навч. посіб. / Л. Г. Мельник. – К.: Ліра-К, 2018. – 876 с. 9. Петрович Й. М. Створення і функціонування суб'єктів підприємництва : навч. посіб. / Й. М.

	<p>Петрович. – К. : Ліра-К, 2016. – 256 с</p> <p>10. Сусіденко О. В. Фінансова безпека підприємства: теорія, методи, практика : монографія / О. В. Сусіденко. – К. : ЦУЛ, 2017. – 128 с.</p> <p>11. Шпак Н. О. Економічна стабільність суб'єктів господарювання в умовах хаотичного розвитку національної економіки України: навч. посіб. / Н. О. Шпак, О. В. Пирог. – К. : Ліра-К, 2017. – 288 с.</p> <p>12. Яркіна Н. М. Економіка підприємства: навч. посіб. / Н. М. Яркіна. – К. : Ліра-К, 2018. – 498 с.</p> <p>13. Ярошевич Н. Б. Підприємництво і менеджмент навч. посіб. / Н. Б. Ярошевич. – К. : Ліра-К, 2015. – 408 с.</p>
Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітньої компоненти	<p>1. Офіційний сайт державної служби статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/</p> <p>2. Офіційний сайт Верховної ради України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://rada.gov.ua</p> <p>3. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://www.bank.gov.ua</p> <p>4. Офіційний сайт бібліотеки ім. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/</p>
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=1638

18. Матеріально-технічне й програмне забезпечення освітньої компоненти:

Матеріально-технічне забезпечення: персональні комп'ютери – 38 од.; проектор – 2 од.; екран моторизований – 2 од.; телевізор – 2 од.; Хероx – 1 од.; принтер – 2 од.

Програмне забезпечення: Microsoft Windows 10; програма Office Standard; програма для організації відеоконференцій ZOOM; модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище MOODLE; пакет Statistica 6.0.